

PREMIÄR PÅ INTIMAN 13 FEB 2016

JANE EYRE

AV CHARLOTTE BRONTË

ANNE AHLSJÖVALL

MALMÖ STADSTEATER

MALMOSTADSTEATER.SE

JANE EYRE

Av Charlotte Brontë

Premiär på Intiman 13 februari 2016

Förlag Colombine Teaterförlag
Dramatisering Camilla Blomqvist och Anna Azcárate

Regi Anna Azcárate
Koreografi Camilo Ge Bresky
Scenografi och kostym Kirsten Thomsen
Ljus Sven-Erik Andersson
Ljud Jonathan Flygare
Mask Agneta von Gegerfelt

GATESHEAD

Jane Eyre – Natalie Sundelin
John Reed – August Lindmark
Georgiana – Hanna Normann
Mrs Reed – Li Brådhe
Bessie – Kajsa Ericsson

LOWOOD

Mr Brocklehurst – Lars-Göran Ragnarsson
Mrs Scatcherd – August Lindmark
Miss Maria Temple – Kajsa Ericsson
Mrs Smith – Li Brådhe
Helen Burns – Hanna Normann

THORNFIELD HALL

Mrs Fairfax – Li Brådhe
Adèle – Hanna Normann
Edward Rochester – Joakim Gräns
Blanche Ingram – Kajsa Ericsson
Mary Ingram – August Lindmark
Mrs Ingram – Lars-Göran Ragnarsson
Richard Mason – August Lindmark
Pastor Wood – Kajsa Ericsson
Advokat Briggs – Lars-Göran Ragnarsson

MOOR HOUSE

S:t John Rivers – August Lindmark
Diana – Kajsa Ericsson

LI BRÅDHE

KAJSA ERICSSON

JOAKIM GRÄNS

AUGUST LINDMARK

HANNA NORMANN

NATALIE SUNDELIN

LARS-GÖRAN RAGNARSSON

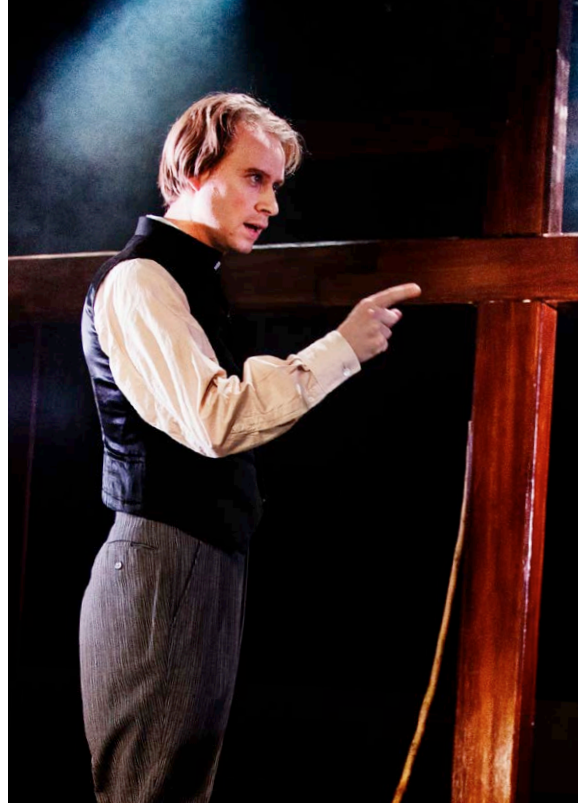

När Camilla Blomqvist och jag bestämt oss för att dramatisera Charlotte Brontës över 600 sidor långa roman tog vi tydlig kompassriktning. Nålen var inställd på den integritet och den höga grad av självaktning och respekt som Jane Eyre erövrar genom livet. Jane väljer sin egen väg. Jane låter sig inte styras av omgivningens förväntningar och tidens konvensans. Jane söker och finner sin egen röst. Jane hittar ett hem i sig själv. Det kändes glasklart!

Många månader senare vaknar jag klockan 06.32 av att en sopbil tömmer glas. Det är mörkt och kallt ute. Vi är mitt i repetitionsperioden. Skådespelarna ger kropp åt texten, rummet antar form och med skräckblandad förtjusning inser jag att varje konstnärligt val ställer mig inför ständigt nya. På håll såg isen tjock och pålitlig ut men när jag nu står på den inser jag att den är nattgammal och tunn. Jag ser det mörka vattnet under mig och isen sjunger oroväckande vid varje oförsiktigt steg. Så vi går försiktigt för att inte plumsa ner i den gamla berättelsen om rosa romantik, vi trevar oss fram för att inte reproducera fjättrande könsroller och vi studerar noga bubblornas rörelse under isen för att undvika opportunistens bedrägliga strömmar. Men fatta hur tunn isen är! Vi står på en romantisk klassiker som utspelar sig på ett slott under viktoriansk tid!

Jag upprepar för mig själv samma fråga om och om igen. Vad har *Jane Eyre* för betydelse 2016? Jag skulle kunna säga att klassikern fungerar som favoritsagan för ett barn, terapeutiskt. Jag skulle kunna säga att det är häpnadsväckande hur igenkännbar *Jane Eyre* är också i vår tid. Jag skulle kunna säga att teatern måste berätta vår historia för att vi ska förstå vår samtid. Jag skulle kunna säga att när vi kan spegla oss i det förgångna ges vi möjligheten att ana den blinda fläcken i vår samtid. Det enkla och täckande svaret finns naturligtvis inte. Men satan i våld, vilken häftig berättelse det är! Och kompassriktningen är, nu som då, den samma; en kvinna som heter Jane Eyre.

Anna Azcárate, regissör

Jane Eyre 1847

"Do you think I am an automaton? — a machine without feelings? And can bear to have my morsel of bread snatched from my lips, and my drop of living water dashed from my cup? Do you think, because I am poor, obscure, plain, and little, I am soulless and heartless? You think wrong! — I have as much soul as you — and full as much heart! And if God had gifted me with some beauty and much wealth, I should have made it as hard for you to leave me, as it is now for me to leave you. I am not talking to you now through the medium of custom, conventionalities, nor even of mortal flesh: it is my spirit that addresses your spirit; just as if both had passed through the grave, and we stood at God's feet, equal — as we are!"

Charlotte Brontë, ur *Jane Eyre*

Av alla skarpögda, intelligenta, bildade, varmhjärtade och självständiga hjältinnor i världslitteraturen tar Jane Eyre priset. Hon har många systrar, även mödrar, senast mötte vi en av dem i Lena Anderssons *Egenmäktigt förfarande*. Jane Eyre är ändå speciell eftersom vi kommer mycket nära henne genom skildringen av hennes barndom som föräldralös. Men är hon att betrakta som vår syster i tiden, en av de bildningsfeminister som med sin glasklara analys och skärpta genusblick håller rent från den värsta kulturmansboostingen i kulturlivet idag? Eller är hon vår gammelmöster som vi läser om för att förstå hur svårt den fria kvinnan hade det under 1800-talet?

Den allra första intellektuella unga kvinnan som tar plats i världslitteraturen är Corinna, som vi möter under hennes triumftåg mot parnassen, då hon ska lagerbekransas som Italiens främsta poet. Att hon sen går under på grund av kärleken, efter att ha sumpat sina chanser som hustru när hon dansade tarantella för äldre engelska lordar (ett släkte att akta sig för), är något Jane Eyre lärt av. Tillbakadragen, iakttagande och analyserande, undgår hon hånet, likt Fredrika Bremers hjältinnor, toppade av bildningsfeministen Hertha, hon som skapar helgdagsskolan för unga kvinnor så att de ska kunna ta del av bildningsarvet 1856.

Charlotte Brontë, *Jane Eyres* skapare, var för övrigt rädd för att publiken skulle tro att hon inspirerats för mycket av den stora, världsberömda, Fredrika Bremer. Ingen fara; att det föreligger överensstämmelser vad gäller

Jane Eyres kvinnofrihet med höguret huvud, låg numera i tiden.

1847, säger ni, var väl en nattsvart period för kvinnorna? Nej, ingen period är nattsvart i litteraturen. Där sker ständiga omförhandlingar av såväl kön som klass. Även sexualiteter kan ingå, fast dessa omförhandlingar sker ännu i marginalen. Ändå finns i *Jane Eyre* en stark passion mellan kvinna och man. Men den handlar mer om själarnas sympati, även om den fysiska dragningen är kännbar, mer kännbar än hos Bremer eller Madame de Staël. Här postuleras hur kärlek måste innehålla respekt för den andre som kvinna. Rochester är en man som vill ha ett andra jag och sin bästa vän i en hustru. "Du är min brud därför att du är min jämlike och min like." Ett av världslitteraturens mest emanciperade frierier (fast han samtidigt sviker när han inte berättar om Bertha Mason). Och Janes berömda tal till Rochester är än idag en deklaration som borde förekomma före bröllopet. Så det inte blir några missförstånd.

Många är de författare som inspirerats av *Jane Eyre*. Den lilla proletärflickan Helga Schwartz fick tag i boken i folkskolan och sträckkläste den vid sekelskiftet 1900. Hon skulle komma att bli en av de stora modernisterna i trettioalets litterära guldålder: Moa Martinson. Också hennes kvinnogestalter har den skarpögdhed och värdighetsstråvan som Jane Eyre har. Vi behöver den mer än någonsin.

Ebba Witt-Brattström,
professor i litteraturvetenskap

Inspicient Kattis Blanking
Produktionsassistent/sufflör Isabella Posse Boquist,
Ellen Nilsson

Teknikmästare
Bo Larsen, ansvarig
Johanna Lindborg, ljus
Anni Johansson, ljus
Linda Andersson, rekvisita
Olivia Hagander, scen
Jonathan Flygare, ljud

Teknisk koordinator Karin Ragnarsson
Kostymkoordinator Mariane Josefsson
Kostymateljé Anja Svärd, Marie Jonsson,
Carina Andersson, Andrea Stenman

Påklädare Mathilda Spjuth
Färgning och kostymservice Alicja Ekerholm
Praktikant kostymateljén Anna Johansson

Producent Jerker Pyron

Marknadschef Jenny Bång
Art Director Johan Sjövall

Informatör/programredaktör Carin Hebelius

Kommunikatör Erik Roman

Försäljningsansvarig David Ringqvist
Säljare Sofie Åström

Serviceansvarig Inger Börjesson
Föreställningsfotograf Emmalisa Pauly

Fotograf affischbild Mattias Ankråh
Tryck KS Print Digitaltryck, Malmö

Koordinator Smedjan Johan Lindsjö

Koordinator Dekormåleri Björn Nyström

Koordinator Snickeri Vincent Gadd Sörensson

Tapetserare Mikael Palmqvist

Specialeffektsmakare Magnus Nilsson

Scenografiteknisk samordnare Hansson Sjöberg

Konstruktör Anders Turesson

Dekorateljéchef Erik Pilesjö

Dramaturg Anna Kölén

Teknisk chef Dan Sörensen

Chefsproducent Lisa Ericstam

Chef maskavdelningen Ägnet von Gegerfelt

Chef kostymavdelningen Paola Billberg Johansson

Föreståndare kostymservice Gyöngyi Balázs

Ljusansvarig Sven-Erik Andersson

Transportansvarig Hans Wendel

Ekonomichef Leif Jonsson

Städledare Rinna Möller

Chefssassistent Anna Andrén

VD/Teaterchef och ansvarig utgivare Petra Brylander

FOTOGRAFERING OCH LJUDUPPTAGNING ÅR AV
UPPHOVSRÄTTSLIGA SKÅL EJ TILLÅTEN

VAR VÄNLIG STÄNG AV MOBILTELEFONEN

MALMÖ STADSTEATER